

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W NOWYM SĄCZU

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2013/2014

Instytut Kultury Fizycznej

Kierunek studiów: Fizjoterapia

Profil: Praktyczny

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 12.6

Stopień studiów: I

Specjalności: bez specjalności

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Psychologia
KOD PRZEDMIOTU	IKF 12.6 PIS A9 13/14
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty podstawowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	4
SEMESTRY	1 2

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA AUDYTORYJNE	ĆWICZENIA LABORATORYJNE/ SEMINARIUM	ĆWICZENIA KLINICZNE/ PRAKTYKI	ĆWICZENIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO/ LEKTORAT
1	15	30			
2	15	15			

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Opanowanie podstawowych pojęć z zakresu psychologii. Poznanie prawidłowości psychologicznego funkcjonowania człowieka z uwzględnieniem procesów emocjonalno-motywacyjnych. Poznanie mechanizmów, leżących u podstaw okazywania tolerancji dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych i kulturowych.

- Cel 2** Poznanie procesu rozwoju psychicznego i społecznego człowieka od okresu dzieciństwa, poprzez dojrzałość do okresu starości. Poznanie problemów zdrowotnych, wynikających z nieprawidłowego przebiegu kryzysów rozwojowych.
- Cel 3** Przyswojenie podstawowych zagadnień z zakresu psychospołecznych mechanizmów zachowania człowieka w sytuacji stresu oraz w zdrowiu i chorobie. Poznanie problemów psychospołecznych wynikających z niepełnosprawności, kalectwa i choroby przewlekłej.
- Cel 4** Opanowanie elementarnej wiedzy z zakresu komunikacji społecznej, interpersonalnej, przydatnej w pracy fizjoterapeuty. Rozwijanie świadomości znaczenia efektywnej komunikacji w relacjach z pacjentem, grupą pacjentów i w zespole terapeutycznym.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

- a Brak wymagań wstępnych.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

- EK1** Wiedza: Student posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii. Opisuje prawidłowości psychologicznego funkcjonowania człowieka z uwzględnieniem procesów emocjonalno-motywacyjnych. Wskazuje mechanizmy, leżące u podstaw okazywania tolerancji dla postaw i zachowań wynikających z odmiennych uwarunkowań społecznych i kulturowych.
- EK2** Wiedza: Student dokonuje charakterystyki rozwoju psychicznego i społecznego człowieka od okresu dzieciństwa, poprzez dojrzałość do okresu starości. Określa problemy zdrowotne wynikające z nieprawidłowego przebiegu kryzysów rozwojowych.
- EK3** Wiedza: Student opisuje psychospołeczne mechanizmy zachowania człowieka w sytuacji stresu oraz w zdrowiu i chorobie. Identyfikuje problemy psychospołeczne wynikające z niepełnosprawności, kalectwa i choroby przewlekłej.
- EK4** Kompetencje społeczne: Student charakteryzuje proces komunikacji społecznej, interpersonalnej w odniesieniu do pracy fizjoterapeuty. Rozumie znaczenie efektywnej komunikacji w relacjach z pacjentem, grupą pacjentów i w zespole terapeutycznym.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Przedmiot psychologii i podstawowe pojęcia.	1
W2	Teorie psychologiczne. Psychoanaliza. Behawioryzm. Psychologia humanistyczna. Koncepcje poznawcze. Podejście systemowe.	6
W3	Procesy emocjonalno-motywacyjne.	2
W4	Różnice indywidualne. Osobowość. Inteligencja, temperament, postawy, stereotypy, uprzedzenia.	2
W5	Pojęcie rozwoju. Rozwój psychomotoryczny i podstawowe sposoby jego oceny. Wybrane koncepcje rozwoju umysłowego i moralnego.	4
W6	Stres i radzenie sobie ze stresem. Choroba jako sytuacja stresowa.	2
W7	Pojęcie zdrowia i choroby. Podejście patogenetyczne w myśleniu o zdrowiu i chorobie. Zdrowie i choroba w modelu salutogenetycznym. Czynniki psychospołeczne a zdrowie.	2
W8	Psychologiczne uwarunkowania wybranych chorób somatycznych.	2

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W9	Psychologiczne aspekty funkcjonowania chorego w warunkach choroby i inwalidztwa. Reakcje na chorobę i inwalidztwo. Postawy chorego wobec choroby i jego otoczenia.	4
W10	Psychologiczne problemy osób niepełnosprawnych w rehabilitacji instytucjonalnej i środowiskowej.	3
W11	Psychologiczne problemy związane z terminalną fazą choroby.	1
W12	Pomoc psychologiczna fizjoterapeuty.	1
	RAZEM	30

ĆWICZENIA AUDYTORYJNE

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
A1	Organizacja zajęć. Wymagania dotyczące zaliczenia przedmiotu. Procesy poznawcze. Procesy percepcyjne: wrażenia, spostrzeżenia, wyobrażenia. Psychologia bólu. Procesy uwagi. Uczenie się. Procesy pamięciowe. Myślenie i rozwiązywanie problemów, pojęcia. Język i mowa.	12
A2	Zaburzenia funkcji poznawczych w wybranych chorobach somatycznych i psychicznych.	2
A3	Komunikacja z pacjentem. Komunikacja niewerbalna i werbalna. Empatia, formułowanie pytań i przekazywanie informacji o chorobie i leczeniu, zachowania asertywne i radzenie sobie z konfliktem. Przeszkody w skutecznej komunikacji z pacjentem. Współdziałanie zespołu leczącego. Komunikowanie się z pacjentem innych kręgów kulturowych. Kolokwium.	12
A4	Podstawowe metody badań psychologicznych i ich zastosowanie w praktyce klinicznej (obserwacja, wywiad, rozmowa psychologiczna, testy psychologiczne).	3
A5	Podsumowanie zajęć I semestru.	1
A6	Okresy rozwoju psychicznego człowieka. Pacjent w różnym wieku. Okres niemowlęcy, poniemowlęcy, okres średniego i późnego dzieciństwa, okres adolescencji, okres wczesnej, średniej i późnej dorosłości. Kolokwium.	9
A7	Psychologiczne aspekty relacji pacjent - personel medyczny. Szukanie pomocy medycznej. Pacjent w lecznictwie otwartym i zamkniętym. Realizacja zaleceń. Placebo. Błędy jatrogenne. Motywowanie pacjentów w różnym wieku do aktywnego uczestnictwa w procesie rehabilitacji.	3
A8	Trudności fizjoterapeuty w początkach jego pracy zawodowej. Wypalenie zawodowe.	2
A9	Podsumowanie zajęć II semestru.	1
	RAZEM	45

7 METODY DYDAKTYCZNE

M1 Wykłady

M2 Prezentacje multimedialne

M3 Filmy edukacyjne

M4 Mini wykład

M5 Dyskusja

M6 Praca w grupach

M7 Mapa myślowa, sesja plakatowa

M8 Uczenie się przez przeżywanie. Udział w eksperymencie psychologicznym

M9 Inscenizacja, symulacja

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	75
Konsultacje przedmiotowe	2
Egzaminy i zaliczenia w sesji	0
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	13
Opracowanie wyników	0
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	0
Przygotowanie do kolokwium	10
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	4

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Aktywność na zajęciach

F2 Kolokwium

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 1
NA OCENĘ 3	Student zna niektóre prawidłowości i mechanizmy psychologicznego funkcjonowania człowieka. Dysponuje małym zasobem pojęć i terminów psychologicznych. Często posługuje się stylem potocznym. Nie umie dokonać hierarchizacji materiału. Treści są nieuporządkowane. Poparte nie zawsze trafnymi przykładami.	ćwiczenia audytoryjne	F1 Ocena za aktywność na zajęciach. F2 Ocena z kolokwium.
NA OCENĘ 4	Student prezentuje dobrą znajomość pojęć i terminów psychologicznych. Dobrze orientuje się w prawidłowościach i mechanizmach psychologicznego funkcjonowania człowieka. Logicznie, spójnie, ale odtwórczo przedstawia zagadnienia. Zdarzają się drobne uchybienia i nieścisłości. Wypowiedź jest poprawna, ale nie wyczerpująca.		

NA OCENĘ 5	Student swobodnie posługuje się terminologią psychologiczną. Płynnie i wyczerpująco prezentuje zagadnienia prawidłowości i mechanizmów psychologicznego funkcjonowania człowieka, ujęte w programie przedmiotu, ujmuje je całościowo. Potrafi analizować i łączyć wiedzę z różnych kręgów tematycznych. Z refleksją odnosi się do wiedzy psychologicznej wskazując na jej praktyczne zastosowanie. Podaje przykłady rozwiązań w sytuacjach nietypowych.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 2		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 2
NA OCENĘ 3	Student prezentuje słabą znajomość zagadnień z zakresu psychologii rozwojowej, wynikających z programu przedmiotu. Dokonuje charakterystyki okresów rozwojowych i prawidłowości rozwojowych w sposób powierzchowny lub nadmiernie koncentrując się na szczegółach. Brak jest spójności prezentowanych treści. Oczekuje ukierunkowania nauczyciela. Ma mały zasób fachowego słownictwa. Często stosuje potoczne nazewnictwo. Nie zawsze właściwie dobiera przykłady obrazujące zjawisko.	ćwiczenia audytoryjne	F1 Ocena za aktywność na zajęciach. F2 Ocena z kolokwium.
NA OCENĘ 4	Student wykazuje dobrą orientację w zagadnieniach psychologii rozwojowej. Poprawnie pod względem merytorycznym i w sposób logiczny dokonuje charakterystyki okresów i prawidłowości rozwojowych, używając języka psychologicznego. Wskazuje podobieństwa i różnice w rozwoju poszczególnych procesów psychicznych w kolejnych fazach życia. Dobiera odpowiednie przykłady zastosowania wiedzy psychologicznej w praktyce fizjoterapeutycznej. Wypowiedź nie jest jednak zawsze pełna i płynna. Zdarzają się też drobne błędy i uchybienia merytoryczne.		
NA OCENĘ 5	Student płynnie i w sposób pełny charakteryzuje okresy rozwojowe człowieka. Bezbłędnie posługuje się słownictwem psychologicznym. Przedstawia zagadnienia psychologii rozwojowej, wyznaczone programem przedmiotu, w ujęciu analityczno-syntetycznym. Potrafi argumentować i bronić swojego stanowiska, odwołując się do literatury i badań naukowych.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 3		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 3

NA OCENĘ 3	Student w sposób powierzchowny opisuje i niedokładnie wyjaśnia psychospołeczne mechanizmy zachowania się człowieka w sytuacji stresu oraz w zdrowiu i chorobie. Z trudem dokonuje identyfikacji problemów psychospołecznych, wynikających z niepełnosprawności, kalectwa czy choroby przewlekłej. Oczekuje ukierunkowania nauczyciela. Nie zawsze podaje adekwatne przykłady, ilustrujące zagadnienie. Myli niektóre terminy psychologiczne.	ćwiczenia audytoryjne	F1 Ocena za aktywność na zajęciach. F2 Ocena z kolokwium.
NA OCENĘ 4	Student dobrze zna psychospołeczne mechanizmy zachowania się człowieka w sytuacji stresu oraz w zdrowiu i chorobie. Prawidłowo identyfikuje problemy psychospołeczne, wynikające z niepełnosprawności, kalectwa i choroby przewlekłej. Wypowiedź jest ustrukturalizowana, poprawna, ale student nie potrafi łączyć zagadnień tematycznych. Brakuje swobody w operowaniu materiałem. Mogą występować też drobne nieścisłości.		
NA OCENĘ 5	Student wyczerpująco i bezbłędnie potrafi opisać i wyjaśnić psychospołeczne mechanizmy zachowania się człowieka w sytuacji stresu oraz w zdrowiu i chorobie. Swobodnie łączy treści i rozwija zagadnienia tematyczne. Dogłębnej analizie problemów psychospołecznych, wynikających z niepełnosprawności, towarzyszy refleksja i propozycje rozwiązań.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 4		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 4
NA OCENĘ 3	Student w miarę poprawnie charakteryzuje proces komunikacji społecznej, interpersonalnej odnosząc do praktyki fizjoterapeutycznej. Słabo rozumie znaczenie efektywnej komunikacji w niektórych sytuacjach zawodowych fizjoterapeuty (w pracy z pacjentem, z grupą pacjentów, w zespole terapeutycznym). Potrafi podać pojedyncze przykłady. Wypowiedź jest niedokładna, treści nieuporządkowane, czasami odtwarzane mechanicznie. Brak swobody w posługiwaniu się słownictwem psychologicznym.	ćwiczenia audytoryjne	F1 Ocena za aktywność na zajęciach. F2 Ocena z kolokwium.

NA OCENĘ 4	Student prawidłowo charakteryzuje proces komunikacji odnosząc do praktyki fizjoterapeutycznej. Poprawnie rozumie znaczenie efektywnej komunikacji w relacjach zawodowych fizjoterapeuty, w pracy z pacjentem, z grupą pacjentów, w zespole terapeutycznym. Podawane przykłady dotyczą sytuacji typowych. Wypowiedź jest logiczna, uporządkowana, ale nie do końca wyczerpująca i syntetyczna. Mogą występować niewielkie błędy i niedociągnięcia. Słownictwo psychologiczne - poprawne.		
NA OCENĘ 5	Student dokonuje szczegółowej charakterystyki procesu komunikacji społecznej, w tym komunikacji interpersonalnej. Z łatwością odnosi tę wiedzę do praktyki fizjoterapeutycznej. Bardzo dobrze rozumie znaczenie efektywnej komunikacji w różnorodnych relacjach zawodowych fizjoterapeuty. Analizuje i łączy zagadnienia z różnych dziedzin. Posiada bogaty zasób psychologicznego słownictwa. Podaje typowe i nietypowe przykłady zastosowania wiedzy teoretycznej.		

OCENA DO INDEKSU (OCENA PODSUMOWUJĄCA)

Ocena z kolokwium podniesiona o pół stopnia za aktywność na zajęciach.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

- a Obecność na wykładach i ćwiczeniach, aktywność na zajęciach - wykazanie się znajomością lektur, pozytywne wyniki kolokwium.
- b Efekty zajęć bez udziału nauczyciela akademickiego weryfikowane są w taki sam sposób jak z bezpośrednim udziałem nauczyciela.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE
EK1	K_U10, K_K02, K_W08	Cel1	W1, W2, W3, W4, A1, A3, A4, A5	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8, M9
EK2	K_W01, K_U12, K_W08	Cel2	W5, A6, A9	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7
EK3	K_K05, K_W08	Cel3	W6, W7, W8, W9, W10, W11, W12, A2, A8, A9	M1, M2, M4, M5, M6, M7
EK4	K_K07, K_U10, K_U11	Cel4	A3, A5, A7, A9	M2, M3, M4, M5, M6, M7, M9

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA:

- [1] **Gordon T., Sterling Edwards W.** — *Rozmawiać z pacjentem. Podręcznik doskonalenia umiejętności komunikacyjnych i budowania partnerskich relacji*, Warszawa, 2009, Wydawnictwo SWPS Academica.
- [2] **Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D., red.** — *Psychologia w praktyce medycznej*, Warszawa, 2007, Wydawnictwo Lekarskie PZWL.
- [3] **Kowalik S.** — *Psychologia rehabilitacji*, Warszawa, 2007, Wydawnictwa akademickie i Profesjonalne.
- [4] **Rathus S.A.** — *Psychologia współczesna*, Warszawa, 2004, GWP.
- [5] **Trempała J.** — *Psychologia rozwoju człowieka*, Warszawa, 2011, WN PWN.
- [6] **Trzeciecka-Green A.** — *Psychologia. Podręcznik dla studentów kierunków medycznych*, Kraków, 2012, Universitas.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] **Bishop G.D.** — *Psychologia zdrowia*, Wrocław, 2007, Wydawnictwo Astrum.
- [2] **Harwas-Napierała B., Trempała J., red.** — *Psychologia rozwoju człowieka. Tom 2. Charakterystyka okresów życia człowieka*, Warszawa, 2009, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- [3] **Heszen I., Sęk H.** — *Psychologia zdrowia*, Warszawa, 2012, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- [4] **Strelau J., Doliński D., red.** — *Psychologia akademicka. Tom 1-2*, Gdańsk, 2010, GWP.

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Stefan Florek (kontakt: steve@apple.phils.uj.edu.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr Stefan Florek (kontakt: steve@apple.phils.uj.edu.pl)

mgr Małgorzata Drzyzga (kontakt: drzyzga2006@interia.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)	(odpowiedzialny za przedmiot)	(kierownik zakładu)	(dyrektor instytutu)
---------------------	-------------------------------	---------------------	----------------------

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....